

Komité for integreringstiltak – Kvinner i forskning

Referat

fra møte mandag 15. desember 2008 kl. 13.00 – 18.15
(tirsdag 16. desember: m te med Høgskolen i Bodø og Nordlandsforskning)

Sted:

Rica Hotel Bodø

Til stede:

Prorektor Gerd Bjørhovde, UiT (leder)
Fakultetsdirektør Karen-Lise Scheie Knudsen, UiA
Førsteamanuensis Eva Skærbæk, Hi 
Spesialrådgiver Gunnar Bolstad, Norges forskningsråd
Student Helene Bustad Johannessen, StL
Direktør Maria Gr nroos, KILDEN (observatør)

Fra sekretariatet:

Seniorrådgiver Linda M. Rustad
Seniorrådgiver Mari S. Rigstad

Forfall:

Professor Kjell Bratbergsengen, NTNU
Konserndirektør Ernst H. Kristiansen, SINTEF
Seniorrådgiver Unni Sandsdalen, KD (observatør)

Referat skrevet: 18.12.2008

Referat godkjent: 12.1.2009

Saker:	
Kif 43/08	Godkjenning av innkalling og sakliste
Kif 44/08	Referat fra siste møte
Kif 45/08	Referat- og orienteringssaker
Kif 46/08	Møteplan 2009 og arbeidsplan
Kif 47/08	Likestillingsprisen 2008
Kif 48/08	Nettverksstøtte til kvinnelige forskere
Kif 49/08	Studie av instituttsektoren
Kif 50/08	Konferanse om likestilling for instituttsektoren
Kif 51/08	Innspill til Forskningsmeldingen
Kif 52/08	Regnskap 2008 og budsjett 2009
Kif 53/08	”Beste praksis” – katalog
Kif 54/08	Møte med Norges forskningsråd
Kif 55/08	Møte med Høgskolen i Bodø og Nordlandsforskning
Kif 56/08	Eventuelt

KIF 43/08	Godkjenning av innkalling og sakliste
------------------	--

Innkalling og sakliste ble godkjent med én kommentar: feil dato i headingen.
Forslag til vedtak vedtatt.

Vedtak:

Kif-komiteen godkjenner Innkalling og sakliste.

KIF 44/08	Referat fra forrige møte
------------------	---------------------------------

Referatet fra forrige møte er godkjent og lagt ut på Ressursbanken. Det var ingen nye kommentarer til referatet.

- Referat fra møte 4. – 5. september 2008 i KIF-komiteen:
<http://kvinneriforskning.no/binfil/download.php?did=5202>

KIF 45/08	Referat- og orienteringssaker
------------------	--------------------------------------

Referat- og orienteringssakene ble lagt frem i møtet. Det var lagt ved link til en artikkel i Forskerforum der Linda Rustad uttaler seg om likestilling som tema i akkrediteringsprosesser (jf. NOKUT).

Sveits-møtene: Linda Rustad informerte om en hyggelig e-post fra Irene Rehmman. Det er lagt ut informasjon om dialogmøtet (og komiteen) på internettssidene til departementet i Sveits. Sveits orienterte om dialogmøtet på Helsinki-gruppens siste møte. Samtlige var enige om at det var en vellykket konferanse/møte i Sveits., og at Sveits er interessant som case. Det er interesse for et ”gjenmøte”, og det er ønskelig å invitere de sveitserne som er involvert i denne type arbeid til en mer uformell workshop i Norge senhøsten 2009. Samarbeidspartnere (f.eks. sveitsiske ambassaden), økonomi etc. må vurderes. Linda Rustad orienterer Irene Rehmman om at komiteen vurderer en oppfølging. Møtet med ETH: De har mange av de samme likestillingsstrategiene som norske institusjoner.

Det har vært et møte med Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) om veilederen (aktivitets- og redegjørelsesplikten). LDO ønsker å inkludere diskrimineringsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven i veilederen. Veilederen blir dermed mye mer kompleks og utviklingen vil ta lenger tid. Det har videre vært et møte mellom Forskningsrådet, LDO og Kif-sekretariatet der det ble konstatert at aktivitets- og redegjørelsesplikten også gjelder forskningsinstituttene. Det er meningen at det skal lages kriterier for oppfølging av dette fra Forskningsrådet til forskningsinstituttene, men Kif savner tilbakemelding fra Forskningsrådet (svarebrev).

Innlegg på møte i Norsk Studentunion (NSU) (Rustad): NSU reviderer handlingsplan og ønsker innspill fra Kif på utkastet.

Høgskolen i Molde: innlegg på likestillingskonferanse (Rustad). Høgskolen er i ferd med å utvikle ny handlingsplan.

NTNU / medisinsk fakultet: innlegg på seminar. Linda Rustad orienterte fra seminaret. Det mest oppsiktsvekkende var at en professor fra det medisinske miljøet uttrykte en stor skepsis i forhold til det å ansette kvinnelige rekrutter. Komiteen stilte spørsmål ved om denne personen sitter i ansettelsesutvalg eller lignende. Komiteen diskuterte hvordan man eventuelt kan følge opp dette.

Helsinki-gruppen: møte i begynnelsen av november: orientering om Praha-konferanse i mai – sannsynligvis ikke en åpen konferanse, men på invitasjon. EU skal oppsummere sitt arbeid på likestillingsområdet.

Maria Grønroos orienterte om KILDEN-jubileum, som hadde fått mange positive tilbakemeldinger. Linda Rustad og Gerd Bjørhovde deltok.

Mari Rigstad orienterte om Forskningsrådets prosess med å utvikle en FoU-strategi for høgskolene. Likestilling har nå blitt inkorporert i strategien som vedtas innværende uke av Hovedstyret. Sekretariatet informerer Kif-komiteen når strategien er vedtatt og lagt på nett.

Innspill til forskningsmeldingen 8. desember i Kunnskapsdepartementet: Kif-komiteen v/ leder var invitert til å komme med innspill. Bjørhovde og Rustad deltok. Det var avsatt kort tid, men for øvrig et flott tiltak. Skriftlig innspill bør sendes så fort som mulig – helst før jul.

Forslag til vedtak ble vedtatt.

Saksdokumenter/nettsteder:

- Artikkel i siste nummer av Forskerforum: *Likestilling i akademia:*
http://www.forskerforum.no/module_info/index2_forskerforum.php?level=2&xid=3079

Vedtak:

Kif-komiteen tar sakene til orientering/etterretning

KIF 46/08	Møteplan 2009 og arbeidsplanen
------------------	---------------------------------------

- Komitémøtene våren 2009: 4. eller 5. mars (uke 10): I Oslo: FIFO og Abelia – bl.a. forberedelse til forskningsinstituttseminar; 24. mars: kort møte i etterkant av konferansen; Bergen i 15. – 16. juni: Aktuelle organer å møte: Høgskolen i Bergen, Christian Michelsen, Unifob, LUN.

- Møte med Norges forskningsråd (jf. Kif-sak 55/08): 27. januar
- Avtale møte med Minister for høyere utdanning og forskning Tora Aasland: 27. januar – etter kontakt med departementet neste dag ble det klart at statsråden er opptatt denne dagen. Møte eventuelt i mars i stedet.
- Avtale møte med NOKUT: For de som kan av komitémedlemmene. Våren 2009 – sekretariatet sender brev og ber om et møte, ev. forbindelse med møtet 27. januar 2009 med Forskningsrådet.
- Code of Conduct: UHR-seminar om implementering av denne 28. januar 2009. 10 minutters innlegg om likestillingsperspektivet: Linda Rustad.
- Avtale møte med Likestillings- og diskrimineringsombudet når det gjelder veilederen: Veilederen er forsinket. Det er ønskelig at også UHR kommenterer på den. LDO kan ev. komme på Kif-møtet i Bergen.
- Avtale møte med LUN (Likestillingsrådgiverne ved universitetene): LUN kan f.eks møte komiteen i Bergen når komiteen har møte der.

Andre møter hvor komiteen vil/kan være representert. Komiteen diskuterte hvem som ev. skal delta:

- Nettverksmøte 19. – 20. januar ved Universitetet i Tromsø; deltakelse fra komiteen: Linda Rustad, Eva Skærbæk og Gerd Bjørhovde.
- 23. – 24. mars 2009: *Kvalitet 2009 – nordisk forskningspolitisk konferanse i Oslo* (Arr: Kif, KD, Forskningsrådet, NIKK, NordForsk, FOKK, KILDEN) se: <http://kvinneriforskning.no/c53613/seksjon.html?tid=53614> Alle komitémedlemmene og sekretariatet deltar.
- *EU-kommisjonen arrangerer konferanse: Women in Science*, Praha, 14. - 15. mai 2009; avventer deltakelse, men Linda Rustad deltar uansett.
- EPWS generalforsamling, 25. – 26. juni i Brussel. Gerd Bjørhovde vurderer å delta.
- 6th European Conference on Gender Equality in Higher Education, Stockholm, 5. – 8. august 2009 (se: <https://www.delegia.com/app/attendee/default.asp?PageId=3142&MenuItem=2628>). Det er sendt inn abstracts fra Kif som har blitt godkjent. Bjørhovde planlegger å delta. Det er åpning også for flere.

Arbeidsplanen har ikke blitt oppdatert siden 25.9, men var lagt ved som saksdokument. De nye møte- og seminardatoene legges inn, i tillegg til generell oppdatering.

Arbeidsplanen legges ut sammen med referatet fra møtet. Forslag til vedtak ble vedtatt.

Saksdokumenter/nettsteder:

- Arbeidsplan for Kif-komiteen 2007–2010

Vedtak:

Kif-komiteen vedtar møteplanen som diskutert i møtet. Kif-komiteen ber sekretæren oppdatere arbeidsplanen i hht. komiteens kommentarer og legge den fram på neste komitémøte.

KIF 47/08	Likestillingsprisen 2008
------------------	---------------------------------

Innen fristen 3. november 2008 hadde følgende 7 institusjoner meldt sitt kandidatur: Forsvarets skolesenter, Norges Handelshøyskole, SINTEF, Universitetet i Agder, Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo og Universitetet i Stavanger. Dette utgjør 2 av 60 forskningsinstitutter, 4 av 8 universiteter og 1 av 7 vitenskapelige høyskoler. Samtlige kandidater oppfylte kriteriene for å søke. Ingen av de statlige høyskolene har meldt sitt kandidatur. Det er totalt færre kandidater i år enn i fjor.

Arbeidsgruppen som Kif-komiteen nedsatte, behandlet søknadene på møte 26. november. Innstillingen fra arbeidsgruppen ble sendt komiteen separat fordi den foreløpig er unntatt offentlighet. Av samme grunn fratrådte Maria Grønroos under behandlingen av saken på møtet.

Det var litt diskusjon om prosessen og utkastet til innstilling. Det ble uttrykt skuffelse over at det var færre søkere i år enn i fjor. Det er uansett, etter komiteens mening, viktig at Likestillingsprisen videreføres, og to år er for kort tid til å kunne si noe om effekten av prisen. Det ble lagt fram forslag til evaluering etter tre års utdeling. Ved en eventuell utlysning neste gang anbefaler komiteen at Kunnskapsdepartementet går i nærmere dialog med høyskolene for å få opp antallet søknader. Dette kan fortrinnsvis gjøres i forbindelse med etatsstyringsdialogen. Dette vil dessuten gi KD en anledning til å kommunisere tydeligere eierskap til prisen, noe komiteen anser som ønskelig. Neste gang bør også følgende spørsmål tas inn i utlysningen: "Hva planlegges eventuelle prispenger brukt til?".

Saksdokumenter/nettsteder:

- Utkast til innstilling Kunnskapsdepartementets likestillingspris 2008 (ble utsendt separat)

Vedtak:

Kif-komiteen vedtar utkastet til innstilling med de endringer som kom fram i møtet, Linda Rustad og Gerd Bjørhovde ferdigstiller brevet og sekretariatet oversender den til Kunnskapsdepartementet.

KIF 48/08	Nettverksstøtte til kvinnelige forskere
------------------	--

Den første Kif-komiteen initierte et prosjekt for å utrede måter å støtte kvinnelige forskere på i form av nettverk og nettverksvirksomhet. Prosjektet skulle også kartlegge eksisterende nettverk, samt undersøke om det var et behov for å opprette nye nettverk. Prosjektet munnet ut i rapporten *Nasjonal satsning*

på nettverk for kvinnelige forskere? Rapporten dannet bakgrunn for ett av innspillene Kif-komiteen oversendte KD i forbindelse med Rekrutteringsmeldingen.

Kif – komiteen behandlet rapporten i sitt møte februar 2008 (sak 8/08), og fattet følgende vedtak:

Kif-komiteen diskuterte rapporten fra KILDEN om Nasjonal satsing på nettverk for kvinnelige forskere. Komiteen fattet vedtak om å sende et innspill til Kunnskapsdepartementets arbeid med Stortingsmelding om rekruttering og forskning der følgende tre av de foreslåtte fem modellene presenteres, og der komiteen anbefaler at det satses på en kombinasjon av disse:

- b. En midlertidig koordinasjonsenhet, et ”knutepunkt”, med formål å igangsette og støtte eksisterende nettverk.*
- d. Pengestøtte til nettverksvirksomhet*
- e. Etablering av en e-plattform.*

Vedlagt innkallingen var et notat med blant annet utkast til en utlysningstekst for ordningen i hht. punkt d. Komiteen diskuterte forslaget, herunder blant annet målgruppe(r) for støtteordningen, krav om delfinansiering fra institusjon, nivå på støtten (totalt og for hvert tiltak), krav til rapportering og søknadsfrister.

Ramme for støtten ble diskutert. Komiteen var enig om en total ramme på kr 500 000 og inntil kr 50 000 pr. søknad.

Det ble satt ned en arbeidsgruppe for å vurdere søknadene. Arbeidsgruppen består av: Helene Bustad Johannessen, Maria Gönroos, Karen-Lise Scheie Knudsen og Gunnar Bolstad eller en av de to medlemmene som ikke var til stede på møtet. Innretningen på støtteordningen justeres eventuelt etter første søknadsrunde. Forslag til vedtak ble vedtatt.

Saksdokumenter/nettsteder:

- Notat utlysning nettverk (vedlagt)

Vedtak:

Kif-komiteen vedtar å utlyse støtte til nettverk som foreslått i vedlagte notat med de kommentarer som fremkom i møtet.

Kif 49/08	Studie av instituttsektoren
------------------	------------------------------------

Komiteen har ønsket å få gjort en studie av instituttsektoren – både kvantitativ og kvalitativ – som skal munne ut i en rapport. Det er foreløpig ikke avsatt en spesifikk sum til det, men tilbakeføringen fra UiO (hele eller deler av den) er tenkt benyttet.

Det har vært kontakt og møter med Forskningsrådet for å få til et eventuelt samarbeid/samfinansiering av prosjektet, men dette har vist seg vanskelig.

I utgangspunktet var det tenkt at NIFU STEP skulle ta dette prosjektet, men etter samtale med leder av UHRs innkjøpsutvalg Kjetil Skog angående anbudsregler og hva som bør gjøres er det klart at det mest hensiktsmessige vil være å foreta en offentlig kunngjøring for slik å få fram en større bredde av prosjekter. Prosjektet blir derfor lagt ut på doffin.no.

Komiteen diskuterte prosjektet. En offentlig kunngjøring krever litt arbeid. Øvre kostnadsramme ble fastsatt til kr 600 000. Det er viktig å få god kvalitet på spesifikasjonen (konkurransesgrunnlaget). Det lyses ut i første halvdel av januar. Søknadsfrist settes til tre-fire uker. I tillegg til Linda Rustad følger Gerd Bjørhovde opp prosjektet. Forslag til vedtak ble vedtatt.

Saksdokumenter/nettsteder:

- Notat fra Vabø til Kif-komiteen (ettersendt forrige komitémøte)

Vedtak:

Kif-komiteen tar saken til etterretning.

Kif 50/08	Konferanse om likestilling for instituttsektoren
------------------	---

Forslaget om en egen konferanse om likestilling for instituttsektoren høsten 2009 ble fremmet på forrige komitémøte og allment støttet. Forslaget er at Kif-komiteen er arrangør, KILDEN koordinerer og er praktisk tilrettelegger. KILDEN har laget en skisse til hvordan arrangementet kan organiseres. Skissen var vedlagt innkallingen og ble diskutert av komiteen.

Komiteen syntes det var vanskelig å ta stilling til forslaget uten en kostnadsramme. Komiteen ba derfor om et tentativt budsjett. Deltakeravgiften bør settes til 500 kr. Komiteen ønsker at konferansen legges til Forskningsrådets lokaler. Forslag til vedtak ble vedtatt.

Saksdokumenter/nettsteder:

- Skisse: konferanse om likestilling for instituttsektoren (vedlagt)

Vedtak:

Kif-komiteen ber KILDEN påta seg organiseringen av konferansen i samarbeid med sekretariatet i henhold til vedlagte skisse med de endringer som framkom på møte.

Kif 51/08	Innspill til Forskningsmeldingen
------------------	---

Forskningsmeldingen "Kvalitet og vilkår" er varslet våren 2009. Statsråd Aasland har invitert alle aktører til å gi innspill til den kommende meldingen.

Hun inviterte blant annet til et høringsmøte 8. desember. Gerd Bjørhovde og Linda Rustad representerte Kif-komiteen på dette møtet. Bjørhovde presenterte noen viktige punkter sett fra komiteens ståsted. Det ble referert fra møtet, jf. også Kif-sak 45/08. I tillegg er det laget et utkast til skriftlig innspill som fulgte vedlagt.

Linda Rustad orienterte om utkastet til innspill. Komiteen diskuterte utkastet. Mange av innspillene er allerede gitt til Kunnskapsdepartementet. Innspillet sendes før jul. Forslag til vedtak ble vedtatt.

Saksdokumenter/nettsteder:

- Utkast: Innspill til forskningsmeldingen "Kvalitet og vilkår" (vedlagt)

Vedtak:

Kif-komiteen ber sekretariatet ferdigstille innspillet i henhold til komiteens anvisninger og sende det til Kunnskapsdepartementet.

Kif 52/08	Regnskap 2008 og budsjett 2009
------------------	---------------------------------------

KILDEN har levert et eget notat med forslag til budsjett for Ressursbanken i 2009. Dette fulgte vedlagt. Det er flere tiltak som vil kreve at det settes av midler, blant annet studien av forskningsinstituttene (jf. Kif-sak 48/08), konferanse for forskningsinstituttene (jf. Kif-sak 50/08), proceedings fra Kvalitet 2009, nettverksstøtte (jf. Kif-sak 48/08) og katalog (jf. Kif-sak 53/08). Komiteen bør også diskutere om komiteens budsjett også skal dekke perioden fram til april 2010.

Oversikt over foreløpig regnskap ble delt ut på møtet. Punktet honorarer burde vært høyere, men en stor del av posten honorarer i 2008 er honorarer komiteen hadde til gode fra 2007. Det var ellers ingen kommentarer til regnskaps-oversikten.

Komitémedlemmene ble bedt om å sende inn oversikt over møter og annen deltakelse de har vært på i kif-øyemed, slik at honorarer kan utbetales.

Nettverksstøtten: Hvis det er stor interesse for tiltaket, kan det settes av 2 x 500 000 i 2009. Oppfølging av Sveits-møtet krever også avsettelse i budsjettet. Forslag til vedtak ble vedtatt.

Saksdokumenter/nettsteder:

- KILDEN: Notat om forslag til budsjett for Ressursbank for likestilling i forskning 2009 (vedlagt)
- Oversikt over regnskap for Kif-komiteen pr. desember 2008 (ble lagt fram på møtet)

Vedtak:

Kif-komiteen ber sekretariatet lage utkast til budsjett for 2009 som legges fram for godkjenning på neste komitémøte. Utkast til budsjett for Ressursbanken ble akseptert.

Kif 53/08	”Beste praksis”-katalog
------------------	--------------------------------

Ideen om en katalog med eksempler på ”best practice”-forskningsmiljøer ble luftet under komiteens møte i Bern. Flere land har laget hefter/bøker over kvinnelige forskere som har lyktes i sin karriere. I bøkene framstår kvinnene som rollemodeller der de forteller om sin vei til suksess. Det kan være interessant å lage en tilsvarende bok som presenterer beste praksis i Norge. Det kan være interessant å presentere forskningsmiljøer, grupper, avdelinger eller institutt innen fag/fagområder der menn tradisjonelt har vært i flertall, men som har klart å snu trenden. Fokuset bør rettes mot lederen (uavhengig av kjønn) og miljøet. Ideen ble presentert i et notat som fulgte vedlagt.

Linda Rustad la fram eksempler på kataloger fra andre land. Design, trykking, fotograf, språk, målgruppe(r), eventuelt nettsted og kostnad ble diskutert. Sekretariatet henvender seg til alle institusjonene for å få forslag/eksempler på miljøer/leder, og sikre geografisk spredning. Det var forslag om en egen redaksjonskomité og frikjøp av Marte Ericsson Ryste. UD kontaktes med tanke på eventuell samfinansiering og distribusjon etc. Linda Rustad og Marte Ericsson Ryste lager en mer detaljert prosjektbeskrivelse som presenteres på neste komitémøte. Det var også forslag om en slags veileder til ”bestemiljøer” som kan legges ved katalogen. Forslag til vedtak ble vedtatt.

Saksdokumenter/nettsteder:

- Notat: ”Best practice” – rollemodeller (vedlagt)

Vedtak:

Kif-komiteen ber sekretariatet arbeide videre med en ”beste praksis”-katalog på bakgrunn av innspillene som fremkom på møtet.

Kif 54/08	Møte med Norges forskningsråd
------------------	--------------------------------------

Kif-komiteen har avtalt møte med Norges forskningsråd 27. januar. Komiteen har ikke fått noe klokkeslett for møtet ennå selv om komiteen skriftlig har bedt om det. Det er imidlertid blitt gitt informasjon om at direktørmøtet (DM) er satt opp kl. 09.30 – 13.00, så møtet med komiteen blir i løpet av dette tidsrommet.

På forrige komitémøte ga komiteen tilslutning til at komiteen tar opp følgende punkter med Forskningsrådet på møtet 27. januar:

Instituttsektoren

En forventning om at Norges forskningsråd går i dialog med instituttsektoren med mål om at denne sektoren redegjør for situasjonen samt viser hvordan de

aktivt jobber for å bedre kjønnsbalansen. Etatsstyringsdialogen KD har med UH-sektoren kan være et utgangspunkt for hva en slik dialog kan være tuftet på. Slik situasjonen er i dag er det ikke klart hvilke krav til rapportering og redegjørelse Norges forskningsråd har overfor instituttsektoren når det gjelder likestillingsdimensjonen. Det må tas høyde for at det er store forskjeller mellom forskningsinstituttene. Forskningsrådet bør altså:

- Være tydelig i sine forventninger overfor instituttsektoren
- Utarbeide retningslinjer for rapportering og redegjørelse fra instituttsektoren når det gjelder likestilling (Bolstad sjekker opp brevet som Forskningsrådet ikke har svart på).
- På basis av redegjørelsene forvente at instituttsektoren igangsetter aktivitet for å bedre kjønnsbalansen.

Utvikling av en tverrgående satsing for integrering av kvinner i forskning

En forventning om at Norges forskningsråd griper tak i de utfordringer Kif-komiteen har skissert i rapporten *Nasjonale tiltak for integrering av kvinner i forskning: Utfordringer og muligheter 2008-2010*. Her foreslås det at det nedsettes en arbeidsgruppe som skal utarbeide en tverrgående satsning eller program for integrering av kvinner i Forskningsrådets forskningsstrategiske satsninger mm. Det er ønskelig at Forskningsrådet tar et initiativ til å nedsette en slik arbeidsgruppe og påtar seg ansvaret for å utarbeide et konkret forslag til hvordan et slikt tverrgående program kan se ut. Et slikt initiativ vil dessuten imøtekomme ett av de forslag den første Kif-komiteen formulerte i sin sluttrapport til Forskningsråd, nemlig å etablere et insentivprogram for integrering av likestilling. I tillegg til at dette harmoniserer med de mål Forskningsrådet selv har vedtatt i sitt policynotat om likestilling.

Tydeliggjøring og konkretisering av Forskningsrådets eget likestillingsarbeid

En siste forventning er at Forskningsrådet i mye større grad enn tilfellet er i dag tydeliggjør og konkretiserer sin likestillingsstrategi slik at denne blir kjent for sektorene. Det er også viktig at Forskningsrådet gjør det tydelig hvordan de selv jobber for å øke kjønnsbalansen innen sine ansvarsområder.

I tillegg bør brevet trekke fram strategien for FoU ved statlige høyskoler.

Komiteen sender et brev til Forskningsrådet rett over jul som presenterer disse diskusjonspunktene, i tillegg til andre områder som komiteen eventuelt ønsker å ta opp med Forskningsrådet. Kifs innspill til forskningsmeldingen legges ved brevet. Forslag til vedtak ble vedtatt.

Saksdokumenter/nettsteder:

- Forskningsrådets nettside:
<http://www.forskningsradet.no/no/Forsiden/1173185591033>
- Brev til Forskningsrådet fra Kif-komiteen: *Innspill til strategi* (sakspapir til forrige møte)

Vedtak:

Kif-komiteen ber sekretariatet lage utkast til brev til Forskningsrådet på bakgrunn fra innspillene fra komiteen.

Kif 55/08	Møte med Høgskolen i Bodø og Nordlandsforskning
------------------	--

Det var avtalt møte med Høgskolen i Bodø og Nordlandsforskning 16. desember. De hadde foreslått følgende fordeling:

- kl. 09.30: Møte med Høgskolen i Bodø
- kl. 11.30: Lunsj med Nordlandsforskning og Høgskolen i Bodø
- kl. 12.30: Møte med Nordlandsforskning

Sted: Nordlandsforsknings møterom (samlokalisert med høgskolen). Lunsj i høgskolens hovedkantine.

Fra Høgskolen i Bodø møtte rektor Pål Pedersen, personaldirektør Marianne Bjørklund og professor Anne Jorunn Berg. Fra Nordlandsforskning møtte: adm. Direktør Gry Agnete Alsos og seniorforsker Elisabet Ljunggren.

Det var interessante og nyttige møter med begge institusjonene. Det er ikke skrevet formelle referater fra disse to møtene.

Saksdokumenter/nettsteder:

- Høgskolen i Bodøs nettsted: <http://www.hibo.no/>
- Nordlandsforsknings nettsted: <http://www.nordlandsforskning.no/>
- Ytterligere informasjon om HBO og Nordlandsforskning (ettersendt)

KIF 56/08	Eventuelt
------------------	------------------

Det var ingen saker til eventuelt.

Med hilsen,

Gerd Bjørhovde (s)
leder

Mari S. Rigstad
sekretær

Vedlegg 1	Kif 48/08 Nettverksstøtte til kvinnelige forskere
-----------	---

Notat Kvinner i forskning

Bakgrunn

Den første Kif-komiteen besluttet våren 2007 å initiere et prosjekt for å utrede måter å støtte kvinnelige forskere på i form av nettverk og nettverksvirksomhet. Prosjektet skulle også kartlegge eksisterende nettverk, samt undersøke om det var et behov for å opprette nye nettverk.

Mer informasjon om bakgrunnen for prosjektet finnes her:

<http://kvinneriforskning.no/c42441/nyhet/vis.html?tid=45917>.

Prosjektet munnet ut i rapporten *Nasjonal satsning på nettverk for kvinnelige forskere?*

(<http://kvinneriforskning.no/binfil/download.php?did=4517>). Rapporten dannet bakgrunn for ett av innspillene Kif oversendte KD i forbindelse med rekrutteringsmeldingen.

(<http://kvinneriforskning.no/artikkel/vis.html?tid=48644>).

Kif – komiteen behandlet rapporten i sitt møte februar 2008 (sak 8/08), og fattet følgende vedtak:

Kif-komiteen diskuterte rapporten fra KILDEN om Nasjonal satsning på nettverk for kvinnelige forskere. Komiteen fattet vedtak om å sende et innspill til Kunnskapsdepartementets arbeid med Stortingsmelding om rekruttering og forskning der følgende tre av de foreslåtte fem modellene presenteres, og der komiteen anbefaler at det satses på en kombinasjon av disse:

- c. *En midlertidig koordinasjonsenhet, et "knutepunkt", med formål å igangsette og støtte eksisterende nettverk.*
- f. *Pengestøtte til nettverksvirksomhet*
- g. *Etablering av en e-plattform.*

Som kjent avlyste KD arbeidet med rekrutteringsmeldingen. Kif har heller ikke fått noen tilbakemelding på de innspillene som ble sendt. Spørsmålet er nå om ikke komiteen selv bør ta et initiativ til å realisere deler av vedtaket. Innenfor Kif-komiteens kapasitet og økonomiske rammer vil sekretariatet forslå at man i første omgang konsentrerer seg om forslaget om å avsette midler for støtte til nettverksvirksomhet. På sikt kan det vurderes om det er behov for etablering av en e-plattform. Dette kan i så fall anses som en utvidelse av Ressursbankens virkeområde. Et slikt initiativ kan også sees i sammenheng med Kif-komiteens innspill til forskningsmeldingen som er varslet våren 2009.

Utløsning av støtte til nettverk for kvinnelige forskere

(utkast til utlysningstekst)

Mange forskere vektlegger behovet for gode nettverk for å lykkes i sin karriere. Nettverkene kan være ved egen institusjon, nasjonalt eller internasjonalt. Ofte er slike nettverk uformelle og kollegiale, og de kan være springbrett for forskersamarbeid, publisering og andre forskningsrelaterte oppgaver. Undersøkelser viser at flere kvinner enn menn savner et mer inkluderende arbeidsmiljø. Her kan opprettelse av formelle og uformelle nettverk for kvinner spille en avgjørende rolle. Dette er noe av bakgrunnen for at Komité for integreringstiltak – kvinner i forskning besluttet å undersøke om det er et behov for å ta et initiativ for å støtte nettverk for kvinnelige forskere i Norge. Undersøkelsen inneholder også en kartlegging av eksisterende nettverk, samt forslag til ulike tiltak for å støtte oppunder nettverk for kvinnelige forskere.

Undersøkelsen munnet ut i en rapport *Nasjonal satsning på nettverk for kvinnelige forskere?* våren 2008¹.

Rapporten gir relevante innspill til hvilke typer av nettverk det kan være interesse for. Tilbakemeldingene fra intervjuene som er foretatt viser at interessen er størst innenfor fag og fagområder der kvinner utgjør et tydelig

¹ Rapporten ble skrevet av KILDEN Informasjonssenter for kjønnsforskning ved Norges forskningsråd på oppdrag fra Kif-komiteen.

mindretall, at nettverk bør ha en rekrutteringsfunksjon, at et nettverk kan bøte på en ensom forskerhverdag, og at nettverkene må oppleves å være matnyttige og gi en form for status. Det er med andre ord mange ulike grunner til å starte et nettverk.

Rapporten munnet ut i en rekke ulike modeller for hvordan man kan styrke nettverksvirksomheten for kvinnelige forskere i Norge. Én er å gi pengestøtte til nettverksvirksomhet. Begrunnelsen for en slik støtte er at det å drive nettverk, initiere møter og seminar osv. koster penger. Ved å utlyse midler vil dette forhåpentligvis virke stimulerende både for de nettverk som allerede finnes og for de kvinner som vurderer å initiere et nettverk.

Dette er bakgrunnen for at Kif-komiteen har besluttet å utlyse (XXX kroner).

De som kan søke midler til nettverksvirksomhet kan deles inn i to grupper:

- a) Allerede eksisterende nettverk, eller til den/de som ønsker å etablere nettverk for kvinner innen fag og fagområder som der menn utgjør et klart flertall. Nettverket kan være for flere nivåer i karrierestigen, fra master til professor. Målet er å rekruttere kvinner til fagområder der kvinner er i klart mindretall, samt bidra til at kvinner skaper allianser med henblikk på videre karriere. Slike nettverk kan dessuten bidra til å skape en større kritisk masse innenfor fag og fagområder der det er svært få kvinner.
- b) Den eller de som ønsker å etablere nettverk for kvinnelige forskere innenfor profesjonsutdanningene. Støtten rettes mot kvinner som er i et doktorgradsløp og til kvinner som ønsker å kvalifisere seg til professor innen fagområder der kvinner tradisjonelt har vært i flertall, men som utgjør et mindretall på professor og 1.amanuensisnivå.

Selv om nettverk ofte er uformelle må nettverkene det søkes støtte til være åpne nettverk for kvinner innenfor gjeldende fag/fagområder. Kif-komiteen ønsker ikke å legge føringer på hva slags type nettverk dette skal være, eller innholdet på nettverksmøtene. Søker kan både være en eller flere personer som går sammen, eller en institusjon (alternativt avdeling, institutt eller fakultet). Hvis institusjonen søker, må institusjonen selv bidra med 50 % av budsjettmidlene. Søknaden må uansett underskrives av nærmeste leder ved institusjonen. (Det er også et spørsmål om Kif bør si noe om at det forutsettes en delfinansiering fra institusjonens side også når det er personer som søker, eller om dette skal være et "lavterskel-tilbud" som ikke gjør prosessen for lang for de som ønsker å ta et slikt initiativ.)

Søknaden skal inneholde:

- En kortfattet beskrivelse av hva midlene skal brukes til, hva man ønsker å oppnå og budsjett. Ønsker man å ta et initiativ til et nettverk eller er støtten til et allerede eksisterende nettverk?
- En kortfattet beskrivelse av målgruppen (om man hører innunder pkt a eller b). Og om tiltaket er institusjonelt eller nasjonalt.

Eksempler på hva det kan søkes støtte til:

- seminar (forskningspolitisk eller forskningsbasert)
- initiativ til internasjonalt samarbeid
- nettverksmøte
- kartlegging av ønsker og behov for et eget nettverk for kvinner innen et spesifikt fag eller fagområde
- reisestøtte til nettverkssamling
- nettverk som ønsker å ta et lokalt eller nasjonalt initiativ for å rekruttere flere kvinner til fagområdet

Institusjonen må rapportere om bruken av midler etter at arrangementet er avviklet.

Søknadsfrist 1. mars og 1. oktober.

Bør det settes et tak for hvor mye man kan søke støtte om?

Hvor mye ønsker Kif å avsette til et slikt tiltak?

Linda M. Rustad

Vedlegg 2	Kif 50/08 Konferanse om likestilling for instituttsektoren
------------------	---

Skisse:

Konferanse om likestilling for instituttsektoren høst 2009

30.11.2008 /mg + mr

Mål for konferansen

- Å møte instituttsektoren og gjøre komiteen synlig
- Å presentere komiteens argumentasjon for likestillingsarbeid i instituttsektoren og få debatt om det
- Å sette likestilling på dagsorden i instituttsektoren
-

Arrangør og organisering

Kif-komiteen er arrangør, KILDEN koordinerer og er praktisk tilrettelegger.

Referansegruppe nedsettes februar 2009 med representanter fra et par institutter, Forskningsrådet og Abelia. LDO? KD? NIFU STEP?

Det er ev. tilstrekkelig med et møte i gruppa, men det kan være en måte å forankre arbeidet på.

Omfang, tid og sted

- Endags-konferanse med starttidpunkt som gjør det mulig å reise til konferansen samme dag.
- Anslagsvis 30-50 deltakere ekskl. innledere.
- Høsten 2009

Alternativ 1. Forskningsrådets lokaler i Oslo – møterom Abel har plass til 100 personer, men ideelt for litt mindre gruppe.

Alternativ 2. Samarbeid om lokaler, praktisk tilrettelegging med forskningsinstitutt utenfor Østlandsområde, for eksempel SINTEF i Trondheim, Nofima i Tromsø eller et regionalt ressursentrum?

Budsjett, tentative poster

Utgifter:

- KILDEN – prosjektarbeid, informasjonsmateriale, nett, o. lign.
- Honorar og reiser innledere, ev. reiser referansegruppe
- Utgifter for lokaler og teknikk – avhengig av samarbeid, se *Omfang, tid og sted*

Inntekter:

- Deltakeravgift som dekker lunsjutgifter
-

Program

Programmet skal:

- Presentere likestillingssituasjonen i instituttsektoren pr. i dag (NIFU STEP)
- Skissere lovverket på området (aktivitets- og redegjørelsesplikten)
- Gi gode eksempler på likestillingsarbeid i instituttsektoren, gjerne nordisk/internasjonalt
- Gi innspill på hvordan drive likestillingsarbeidet i praksis (Eva Mark?)
- Gi rom for debatt om likestillingsutfordringene, panel med sentrale personer i instituttsektoren, (Abelia, SINTEF, Forskningsrådet, andre institutter...)
- Hva er problemene, hva bør skje nå, hvem bør handle... (rom for deltakelse fra salen)

Næringslivsrettet?

Likestilling som konkurransefordel?

Aktuelle innledere/tema:

1. En engasjerende innleder som får alle til å synes at likestilling er veldig viktig i instituttsektoren. Gjerne fra utlandet.

- Evt. en deling? 25 min. til en som kan snakke om viktigheten av likestillingsarbeid i instituttsektoren, 25 min til Eva Mark?
2. Situasjon – statistikk/lovgivning
 - 15. min NIFU STEP med ryddig statistikk (hvor er utfordringene i sektoren?)
 - Hva sier loven (LDO) – hva sier myndighetene (KD?)
 3. Panel: Hva skjer nå? Forskningsrådet, Abelia (Paul Chaffy), ledere i instituttsektoren (Unni Steinsmo, SINTEF, NUPI?, andre?)

Men det kan også være en idé at vi begynner med en tydeligere diskusjon rundt det særegne med likestillingsutfordringene i instituttsektoren – og har det som utgangspunkt for diskusjon.

Det vil si, f.eks er det færre kvinner fordi:

- det er mye oppdragsforskning?
- det er færre kvinner med relevante tekniske utdannelser (for de teknisk-industrielle instituttene), altså at kompetansen mangler?
- er problemet at kvinnene har lavere stillinger? Forhandler dårligere om lønna? etc.

Hva er fordelene?

- mer attraktive arbeidsforhold enn UoH-sektoren? Mer team-arbeid..

Det vil si at vi får en innleder som kjenner norsk instituttsektor + likestillingssituasjonen godt, og som kan drøfte tydeligere hva som er situasjonen i ulike deler av instituttsektoren, hvor er utfordringene, hva er konkurransefordelene i forhold til UoH-sektoren.

Det bør også være rom på programmet til å diskutere om det er nødvendig med likestillingsarbeid i sektoren slik at vi også kan få luftet motforestillinger etc.

Vedlegg 3	Kif 51/08 Regnskap 2008 og budsjett 2009
------------------	---

Notat om forslag til budsjett for Ressursbank for likestilling i forskning 2009

2.12.2008

KILDEN har estimert kostnadene for arbeidet med ressursbanken i 2009 til 820 000 kr. Dette dekker et årsverk på KILDEN, samt utgifter til honorarer for bl.a. oversetting, reiser, medieovervåking, nettutvikling og nettleie.

I dette notatet gis bakgrunnen for budsjettutkastet, samt en mer detaljert oversikt over hva summen dekker.

Bakgrunn

Siden Ressursbank for likestilling i forskning (den gang Ressursbank for likestilling i akademia) ble lansert på nettet 18. mai 2005 har nettstedet vært i kontinuerlig endring. Ressursbanken ble opprinnelig bygd som et enkelt, statisk nettsted med presentasjon av komiteen, og informasjon om likestillingsarbeid og likestillingsstatus i akademia. Men etter kort tid begynte vi å legge ut nyhetssaker, sende ut nyhetsbrev og oppdatere nettstedet med notiser.

I løpet av 2008 har Ressursbanken endret seg en del. Vi har fått en ny målgruppe, instituttsektoren, og jobber nå med å dekke både høgskole-, universitets- og instituttsektoren. Dette har gitt oss nye oppgaver i arbeidet med nyhetssaker (siden sommeren 2008 har vi hatt én sak rettet mot instituttsektoren hver måned), med de faste seksjonene og med markedsføringen av Ressursbanken.

Vi har også hatt en satsing på internasjonalisering i 2008. I løpet av året er nettstedets engelske sider bygd ut, vi er med i et samarbeid om et engelsk nyhetsbrev og vi har jobbet mer med internasjonal markedsføring.

KILDEN fikk tildelt øremerkede midler til en satsing på internasjonalisering og instituttsektoren i 2008. Som vi påpekte i forkant av denne satsingen medfører utbyggingen nye oppgaver og krav til økt volum i arbeidet med Ressursbanken. Utbyggingen av det engelske nettstedet og satsingen på et engelsk nyhetsbrev gjør at vi legger mer arbeid i denne delen av nettstedet. Utvidelsen mot instituttsektoren har gitt oss en større målgruppe å dekke, samt nå ut til.

Med bakgrunn i dette vurderer KILDEN at vi trenger ett årsverk til å utføre disse nye oppgavene uten at dette går på bekostning av det øvrige arbeidet med Ressursbanken og videreutviklingen av dette.

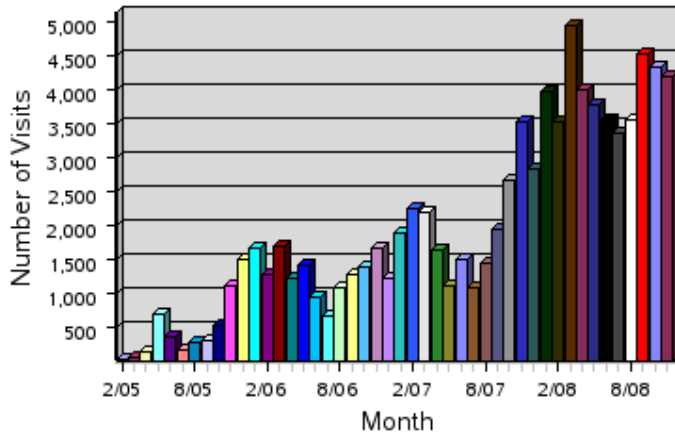
Noen nøkkeltall

Full redegjørelse for arbeidet med Ressursbanken kommer i egen årsrapport for 2008. Her presenterer vi noen nøkkeltall som illustrerer hvordan både bruken og aktiviteten har økt de siste årene:

Statistikk

- i 2006 hadde Ressursbanken 15 330 besøk
- i 2007 hadde Ressursbanken hatt 23 920 besøk
- fram til 30. november 2008 har Ressursbanken hatt 43 609 besøkende dette året

(Merk: det er alltid mange hensyn å ta når man tolker nettstatistikk, så vi bruker disse tallene med varsomhet. Men figuren under gir et bilde av hvordan bruken av ressursbanken har vært økende siden oppstarten.)

Nyhetsbrev

- ved utgangen av 2006 ble nyhetsbrevet sendt ut til 325 enkeltpersoner
- ved utgangen av 2007 ble nyhetsbrevet sendt ut til 480 enkeltpersoner
- i november dette året ble det sendt ut til 584 enkeltpersoner (Merk: Ressursbanken vil ha en egen utsending til instituttsektoren i begynnelsen av desember for å reklamere for nyhetsbrevet).

Fordi nyhetsbrevet sendes ut på lister er antallet mottakere flere enn antallet abonnenter, vi regner at vi når om minst 100-200 personer ekstra utover abonnentene på nyhetsbrevet. I tillegg spres en rekke av sakene fra nyhetsbrevet i andre nyhetsbrev, både i Norge og Norden.

Nyhetsaker

- i 2006 ble det produsert 21 ordinære nyhetssaker, i tillegg til andre saker som ble produsert i forbindelse med arrangement og dekket over egne budsjett.
- i 2007 ble det produsert 43 ordinære nyhetssaker
- i 2008 vil det totalt bli produsert 48 ordinære nyhetssaker, noe som tilsvarer mellom 4-5 i måneden (med unntak av juli da det ikke sendes ut nyhetsbrev)

En rekke av disse sakene er også lagt ut på nettstedet forskning.no, og når dermed ut til flere lesere.

Nyhetsaker – engelsk

- i 2006 ble det lagt ut 10 nyhetssaker på de engelske sidene
- i 2007 ble det lagt ut 9 nyhetssaker på de engelske sidene
- i 2008 er det så langt ut 20 nyhetssaker på de engelske sidene

Konkret om Budsjett 2008

Post 1: Ett årsverk, 675 000 kr, dekker følgende:

- oppdatering av alle seksjoner (inkludert engelske sider), utsendelse av månedlig nyhetsbrev, 3-5 egenproduserte nyhetssaker i måneden, spredning av nyhetssaker på andre nettsteder, samarbeid med komiteen rundt dens saker
- pressarbeid for komiteen
- videreutvikling av arbeidet rettet mot instituttsektoren
- videreutvikling av de engelske sidene
- markedsføring av Ressursbanken, nasjonalt og internasjonalt
- generell utvikling: vi arbeider med en evaluering av ressursbanken november/desember 2008, og vil bruke denne som et grunnlag for eventuelle endringer i 2009

Post 2: Honorarer – 25 000 kr

Denne posten dekker utgifter til kjøp av foto, samt bruk av frilansere på Ressursbankens ordinære nyhetssaker. Dette er midler vi bruker for å få saker fra ulike steder i Norge når vi ikke selv kan reise, eller saker fra andre land. Det vil også være aktuelt å bruke av disse midlene for å honorere bidrag fra forskere, noe vi ønsker å få til i 2009.

Post 3: Honorarer oversettelse – 35 000 kr

Utgifter til oversettelse av engelske nyhetssaker, oppdatering av eksisterende seksjoner, oversettelse av nye seksjoner til engelsk

Post 4: Medieovervåkning – 15 000

For å oppdateres med alle relevante nyheter på området hver dag abonnerer ressursbanken på en egen medieovervåkningstjeneste der vi både kan overvåke medier i elektronisk utgave samt i papirutgavene for både nasjonale og internasjonale medier.

Post 4: Reise- og oppholdsutgifter – 30 000 kr

Denne posten dekker deltakelse på relevante konferanser på området, samt institusjonsbesøk i Norge.

Post 5 og 6: Utvikling av nettjenester/nettleie – 35 000 kr

Utgiftene til webutvikling dekker mindre endringer som må gjøres på nettstedet i løpet av året. Datakostnader, nettleie dekker faste utgifter i forbindelse med drifting av nettstedet.

Post 7: Deltakeravgift konferansen – 5 000 kr

Dekker deltakeravgift på seminarer og konferanser.

Vedlegg 4	Kif 51/08 Innspill til Forskningsmeldingen
------------------	---

Innspill til forskningsmeldingen ”Kvalitet og vilkår”

Komiteé for integreringstiltak – kvinner i forskning oversender herved sine innspill til forskningsmeldingen ”Kvalitet og vilkår” som er varslet våren 2009. Komiteen vil innledningsvis berømme statsråden for å ha styrket fokuset på betydningen av at norske forskningsinstitusjoner er mest mulig kjønnsbalanserte. Når regjeringen nå ønsker å legge fram en egen forskningsmelding til våren er det viktig at kjønns- og likestillingsperspektivet er gjennomgående integrert. Det er også viktig at meldingen er tydelig på ansvarsfordelingen mellom departement, institusjonene og Norges forskningsråd når det gjelder initiering av tiltak.

Begrunnelse

En kjønnsbalansert forskningssektor handler om rettferdighet og om kvinners og menns like muligheter til å delta i forskersamfunnet, og det handler om demokrati og forskningens troverdighet. Kjønnsbalanse blant forskerne er også viktig for å sikre forskningens relevans da et mer mangfoldig sammensatt forskningsmiljø i større grad reflekterer et bredere erfaringsgrunnlag og slik gir mulighet til et bredere spekter av adekvate forskningsspørsmål. Kjønnsbalanse handler også om forskningskvalitet. Man vet i dag at heterogent sammensatte grupper er mer robuste og konkurransefremmende, enn homogene grupper. I sum utgjør dette argumenter og begrunnelse for hvorfor det er viktig å arbeide for en mer kjønnsbalansert forskningssektor. De likestillingstiltak regjeringen ønsker å initiere i forskningsmeldingen bør gis en begrunnelse fordi det gir tiltakene større legitimitet.

Forskning

I budsjettet for 2009 sier regjeringen at ”det er behov for meir forskning om likestilling i akademia, og departementet vil arbeide for at kunnskapsgrunnlaget på dette feltet blir styrkt” (Del III, kap. 5). Kif-komiteen har ved flere anledninger påpekt behovet for mer kvalitativ forskning på feltet kjønn i akademia (se *Kjønnsbalanse i akademia – gylne muligheter. Sluttrapport fra Komiteé for integreringstiltak – kvinner i forskning 2004-2006* pkt 5.6.3 om forskningsprogram kjønn i akademia), og vil derfor oppfordre departementet til å konkretisere størrelse og tidsplan for denne forskningen i forskningsmeldingen.

Når det gjelder UH-sektoren eksisterer det til dels omfattende statistikk, men det mangler kunnskap om hva som ligger bak tallene. I tillegg mangler det komparative studier der Norges sammenlignes med andre land og mellom forskningssektorene i Norge. Kif-komiteen er i ferd med initiere et utredningsprosjekt om instituttsektoren.

Instituttsektoren

Kif-komiteen har vært i dialog med Likestillings- og diskrimineringsombudet for å få klarhet i hvordan likestillingsloven skal tolkes når det gjelder forskningsinstituttene. Deres konklusjon er at i kraft av å være arbeidsgivere (uavhengig om det er offentlige eller private) gjelder aktivitets- og redegjørelsesplikten for forskningsinstituttsektoren slik som for UH-sektoren (<http://kvinneriforskning.no/c42441/nyhet/vis.html?tid=54623>). Kif-komiteen erfarer at likestillingsarbeidet nærmest er fraværende i denne delen av forskningssektoren. Kjønnsbalansen varierer mellom de ulike institutttypene. Hittil har Norges forskningsråd hatt ansvar for tildelingsbrevet til instituttsektoren. Kif-komiteen har derfor henvendt seg til Forskningsrådet og anmodet dem om å gå i dialog med sektoren med mål om at aktivitets- og redegjørelsesplikten overholdes. 1/3 av norske forskere har sin arbeidsdag ved et forskningsinstitutt; denne sektoren er altså ikke ubetydelig i denne sammenheng. For at likestillingsarbeidet skal komme videre er det derfor svært viktig at forskningsmeldingen også fokuserer på likestillingsdimensjonen i instituttsektoren.

Norges forskningsråd

Historisk sett har Norges forskningsråd hatt en viktig nasjonal rolle når det gjelder å sette likestilling blant forskere på dagsorden. Selv om regjeringen i statsbudsjettet for 2009 skriver at Norges forskningsråd skal arbeide ”aktivt med likestilling både som arbeidsgiver og som myndighetsutøver”, har ikke Forskningsrådet tilsvarende status i dag. Norges forskningsråd vedtok i fjor et egen policynotat for likestilling og kjønnsperspektiver i forskning. Policynotatet har viktige målsetninger. Men sett utenfra er det vanskelig å få

inntrykk av at notatet følges opp. Det kan være mange grunner til dette. Den første Kif-komiteen påpekte at det er et behov for at Forskningsrådet foretar en langt sterkere og konsekvent integrering av likestillingsdimensjonen i sin virksomhet. Mangelen på en slik integrering kan være én grunn til at policynotatet ikke følges tilstrekkelig opp. Kif-komiteen mener det er aktuelt å reise spørsmålsteget ved den interne organiseringen av likestillingsarbeidet i Norges forskningsråd, og at forskningsmeldingen må være særdeles tydelig og konkret når det gjelder Forskningsrådets rolle som forskningspolitisk aktør og bidragsyter til institusjonenes likestillingsarbeid.

Forskningsmeldingen bør altså ta til orde for at Norges forskningsråd igjen blir en viktig aktør når det gjelder å fokusere på, og konkret arbeide med å rekruttere kvinner til mannsdominerte fagområder, bidra til at flere kvinner rekrutteres til toppstillinger og å stimulere kvinner til å bli værende i forskningen. Konkret vil Kif-komiteen foreslå at følgende to tiltak integreres i Forskningsmeldingen:

- Det første er et tverrgående integreringsprogram. Dette er et tiltak Kif-komiteen allerede har foreslått for KD i rapporten *Nasjonal satsning på integrering av kvinner i forskning: Utfordringer og muligheter 2008-2010*.
- Det andre tiltaket ble foreslått av den første Kif-komiteen og er beskrevet i sluttrapporten de avgav februar 2007, og er etter mal fra EUs 6. rammeprogram der EU opprettet et eget insentivprogram for å stimulere til at likestilling skulle bli integrert i søknader innenfor de såkalte Networks of Excellence (NoE) og Integrated Projects (IP). Norges forskningsråd har allerede jobbet med å integrere et likestillingsperspektiv i Sentre for fremragende forskning, men et slikt insentivprogram bør også gjelde for øvrig forskningsfinansiering.

Nettverk for kvinnelige rekrutter og forskere

Den forrige Kif-komiteen vedtok å igangsette et pilotprosjekt for å kartlegge behovet for en satsning på nettverk for kvinnelige forskere. Dette er et prosjekt direkte myntet på kvinnelige forskere. Pilotprosjektet skulle blant annet finne modeller for måter å bistå nettverk der kvinnelige forskere kan møtes, kanskje særlig i mannsdominerte fagmiljøer. Komiteen spilte inn et forslag om å integrere dette i den varslede rekrutteringsmeldingen (brev datert 22.02.08, deres referanse 200704076/EAS). Kif-komiteen vil anbefale at forskningsmeldingen tar til orde for å initiere en slik knutepunktfunksjon for å støtte kvinnelige forskere i å etablere og opprettholde nettverk. Kif-komiteen har i den senere tid opplevd at flere kvinner, særlig i mannsdominerte fag og små fag, etterspør dette. Av den grunn vil Kif-komiteen avsette litt midler som institusjoner, allerede eksisterende nettverk, eller enkeltforskere som ønsker å etablere nettverk kan søke om. Dette vil kun utgjøre en liten del av den totalrammen som er foreslått ved opprettelse av en knutepunktfunksjon.

Øremerking

Tilbakemeldingene fra sektoren når det gjelder øremerking av stillinger til kvinner har vært svært positiv. Flere institusjoner har allerede integrert øremerking av stillinger i sine handlingsplaner og venter bare på et klarsignal fra departementet. Øremerking bør inngå som en del av forskningsmeldingen som berører rekruttering til forskning. I denne sammenheng er det viktig at meldingen ikke begrenser de midlertidige stillingene til kun å gjelde ph.d. og postdoktor. Det kan også være andre typer midlertidige stillinger som kan styrke rekrutteringen av kvinner til faste vitenskapelige stillinger innen svært mannsdominerte fagområder, som for eksempel professorstipend. Det bør dessuten redegjøres for prinsippene for tildelingen av de øremerkede stillingene som regjeringen avsetter.

Til slutt vil komiteen oppfordre departementet om å kontakte Kif-komiteens sekretariat på kif@uhr.no om det er behov for mer informasjon og/eller avklaringer.

Vennlig hilsen

Vedlegg 5	Kif 53/08 "Beste praksis" – katalog
------------------	--

Best practice – rolle modeller

(Jeg har eksempler fra Tsjekkia, Tyskland og muligens England)

Bakgrunn

Flere land har laget hefter/bøker over kvinnelige forskere som har lyktes i sin karriere. I bøkene framstår kvinnene som rollemodeller der de forteller om sin vei til suksess. Kvinnene forteller om sin nysgjerrighet og lidenskap for faget, og hvordan de, gjennom systematisk arbeid, har lyktes. Ofte beskriver de hverdagen og hvordan de veksler mellom familie og jobb. Fokuset er altså rettes mot den individuelle kvinne og i mindre grad mot systemet, institusjonell tilrettelegging, endring i kulturer eller ledelsesansvar.

Spørsmålet sekretariatet ønsker å reise er om Kif ønsker å lage en tilsvarende bok som presenterer beste praksis – men der fokus er på forskningsmiljøet? Det kan være interessant å presentere forskningsmiljøer, grupper, avdelinger eller institutt innen fag/fagområder der menn tradisjonelt har vært i flertall, men som har klart å snu trenden (dette kan både være innen humanistiske fag som filosofi og historie, samfunnsvitenskapelige som statsvitenskap eller realfag og matematikk). Fokuset bør rettes mot lederen (uavhengig av kjønn) og miljøet.

Finnes det i det hele tatt slike miljøer?

Det bør foretas en formell henvendelse til UoH-sektoren og forskningsinstituttene slik at alle gis anledning til å melde inn miljøer.

Sekretariatet har foretatt en uformell henvendelse til LUNnettverket og følgende er meldt inn som det kan være relevant å undersøke nærmere (vi antar at det også vil finnes miljøer ved UiO og enkelte høyskoler):

Institutt for fysikk og teknologi UiB

IMAB UiT

CAS UiT

Bjerknessenteret UiB

Institutt for materialteknologi NTNU

Institutt for matematikk og naturvitenskap UiS

Funksjon og relevans - målgruppe

En slik bok kan ha en veiledende funksjon overfor sektoren, den vil gi inspirasjon, vise fram arbeidsmetoder og vektlegge nødvendigheten av å ha en tydelig ledelse. Målgruppen for boka vil derfor være både de som jobber med likestillingsspørsmål i forskningssektoren, forskningsledere og de som jobber med tildeling av forskningsmidler. Boken kan gi tips til gode rekrutteringsmetoder og bidra til skolering av ledere.

Oversettes den til engelsk (flere av bøkene andre land har utgitt er delt i to, en på morsmål og en på engelsk) vil det nok ha en interesse ut over Norge også. Det kunne for eksempel hende at UD kunne vært interessert i å distribuere en slik presentasjon.

Framstillingen er tenkt å være noe journalistisk preget enten der lederen intervjues eller en kombinasjon av leder og en av kvinnene i miljøet. Det bør være profesjonelle foto av leder/miljøet.

På bakgrunn av intervjuene kan det lages en egen appendix som inneholder en verktøykasse for hvordan systematisk bygge gode forskningsmiljøer. Her kan vi dra veksler på tiltak og instrumenter vil allerede kjenner, og har samlet inn på ressursbanken.

Arbeidet

For å kunne gå videre med dette prosjektet trengs det å nedsettes en redaksjonskomité:

Sekretariatet forslår:

Marte Ericsson Ryste (KILDEN og prosjektleder for Ressursbanken)

En fotograf

Linda M. Rustad sekretariatet

Flere? (Susanne Stephansen – invitere henne til å tenke ut miljøer og intervjuguide?)

Komiteen vil bli forelagt en disposisjon og intervjuguide før miljøene aktivt kontaktes og intervjuer gjøres.

Tentativt budsjett:

Fotograf (avventer med å kontakte fotograf til et eventuelt vedtak er fattet)

Frikjøp av Marte – hvor lenge? **Minst ett månadsverk – kanskje två?**

Reise

Trykke kostnader, design osv.

Distribution – det bør lagas en plan, og helst i samarbeide med potensielt interesserte, det påvirker også opplagan.

Vad gäller format (fokus ett annat) kan vi ev. få inspiration här:

http://www.sociology.ku.dk/koordinationen/pdf_filer/publikationer/forskning%20i%20k%C3%B8n%20web.pdf

And In English

http://www.sociology.ku.dk/koordinationen/pdf_filer/publikationer/forskning%20i%20k%C3%B8n%20web.pdf

Och så vet jag att det skall finnas en publikation på tyska som kan vara av interesse – men finner den inte nu.